

Course of study (code) / Назва дисципліни (шифр)	Соціально-психологічний тренінг LW 053 2B SOCI
Academic year / Навчальний рік - Семестр	2022-2023 н.р. –4 семестр
Course of study / Назва спеціальності	053 Психологія
Educational program / Освітня програма Education - ECTS / Рівень – Кредити Status / Статус Learning language / Мова навчання	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність 053 Психологія Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, бакалавр з психології - 4 ECTS; залік Вибіркова Українська мова
Author / Укладач	Кузьмич Оксана Петрівна, магістр психології, асистент кафедри соціально-гуманітарних наук, ДВНЗ «Державний університет економіки і технологій», моб: +380679871017; e-mail: kuzmich_or@kneu.dp.ua, https://orcid.org/0000-0001-8406-8456 Корженівський Віктор Костянтинович, магістр психології, асистент кафедри соціально-гуманітарних наук, ДВНЗ «Державний університет економіки і технологій», моб: +380680309844; e-mail: vkorzhenivskiy@gmail.com
Консультації	Згідно розкладу

A. OBJECTIVE OF THE SUBJECT / МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою курсу є освоєння здобувачами вищої освіти теоретичних та методологічних основ соціально-психологічного тренінгу, знайомство з загальними теоретичними основами групової психологічної роботи, а також з різними видами тренінгових груп, підходами до вирішення різноманітних практичних завдань. Сформувані у здобувачів вищої освіти компетентності щодо теоретичних та методологічних основ соціально-психологічного тренінгу, сформувані поняття про основи групової психологічної роботи, поглибити розуміння та скласти уявлення про різні види тренінгових груп, освоїти підходи до вирішення різноманітних практичних завдань.

B. SUBJECT PROGRAM / ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1: Загальні основи теорії соціально-психологічного тренінгу.

- 1.1. Історія становлення групових форм психологічної роботи.
- 1.2. Загальне визначення соціально-психологічного тренінгу(СПТ).
- 1.3. Основні види та типи СПТ.
- 1.4. Переваги та недоліки групового методу психологічної роботи.
- 1.5. Поняття групової динаміки та формування групової структури.

Тема 2: Основні фази і методи соціально-психологічного тренінгу.

- 2.1. Характеристика фаз соціально-психологічного тренінгу.
- 2.2. Основні методи СПТ.
- 2.3. Особистісне зростання як результат СПТ та його критерії.

Тема 3: Роль психолога-тренера в СПТ.

- 3.1. Вимоги до особистості і підготовка ведучого тренінгової групи.
- 3.2. Організаційні питання СПТ.

Тема 4: Вплив особливостей ко-тренерства на ефективність СПТ.

- 4.1. Особливості ко-тренерства.
- 4.2. Оцінка ефективності СПТ.

Тема 5: Особливості психологічної роботи в Т-групах, гештальт-групах, психодрамі.

- 5.1. Т-групи.
- 5.2. Гештальт-групи.
- 5.3. Психодрама.

Тема 6: Особливості психологічної роботи в групах тілесної терапії, арт-терапії, трансактного аналізу.

- 6.1. Групи тілесної терапії.
- 6.2. Групи арт-терапії.
- 6.3. Групи трансактного аналізу.

C. LIST OF COMPETENCIES AND STUDIES TARGETED RESULTS / ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

<p>Інтегральна компетентність (ІК)</p> <p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК04. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК05. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК06. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК08. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК09. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;</p> <p>ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
<p>Спеціальні (фахові) предметні компетентності (СК)</p>	<p>СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології</p> <p>СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.</p> <p>СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.</p> <p>СК4. Здатність самостійно збирати та критично</p>

	<p>опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел</p> <p>СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій</p> <p>СК6. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження</p> <p>СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації</p> <p>СК8. Здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову)</p> <p>СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту</p> <p>СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики</p> <p>СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p>
Програмні результати навчання (ПР)	<p>ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.</p> <p>ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.</p> <p>ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.</p> <p>ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.</p> <p>ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.</p> <p>ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.</p> <p>ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.</p> <p>ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.</p> <p>ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.</p> <p>ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.</p> <p>ПР11.</p>

	<p>Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.</p> <p>ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.</p> <p>ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.</p> <p>ПР14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.</p> <p>ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.</p> <p>ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</p> <p>ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.</p>
--	---

D. SEMESTER PLAN / СЕМЕСТРОВИЙ ПЛАН

Тиждень/ Дата	Тема, план/короткі тези	Форма діяльності (заняття), години, формат	Завдання для СРС (література, ресурси в інтернеті, презентація, відеокурси)
Згідно розкладу	<u>Тема 1: Загальні основи теорії соціально-психологічного тренінгу.</u> 1.1. Історія становлення групових форм психологічної роботи. 1.2. Загальне визначення соціально-психологічного тренінгу(СПТ). 1.3. Основні види та типи СПТ. 1.4. Переваги та недоліки групового методу психологічної роботи. 1.5. Поняття групової динаміки та формування групової структури.	Лекція, аудиторна, ZOOM, MOODLE 4 год	Опрацювання літератури: основна 1,2,3,4,5 додаткова 1,3, 5
		Практичне заняття, аудиторне, ZOOM, MOODLE 4 год	1. Проаналізувати підхід А.Месмера до лікування людей за допомогою групи. 2. Охарактеризувати основні етапи становлення, розвитку та практики групової роботи: - у рамках практичної медицини; - у рамках соціальної психології; - становлення групової роботи в окремий практично-психологічний напрямок.
Згідно розкладу	<u>Тема 2: Основні фази і методи соціально-психологічного тренінгу.</u> 2.1. Характеристика фаз	Лекція, аудиторна, ZOOM,	Опрацювання літератури: основна 1,2,3,4,5 додаткова 1, 3, 5

	соціально-психологічного тренінгу. 2.2. Основні методи СПТ. 2.3. Особистісне зростання як результат СПТ та його критерії.	MOODLE 2 год	
Згідно розкладу		Практичне заняття, аудиторне, ZOOM, MOODLE 2 год	1. Проаналізувати особливості фази активації, вказати її мету та завдання. 2. Надати класифікацію ігор, які використовують у СПТ. Надати три прикладні гри з описанням методики її проведення.
Згідно розкладу	<u>Тема 3: Роль психолога-тренера в СПТ.</u> 3.1. Вимоги до особистості і підготовки ведучого тренінгової групи. 3.2. Організаційні питання СПТ.	Лекція, аудиторна, ZOOM, MOODLE 2 год	Опрацювання літератури: основна 1,2,3,4,5 додаткова 1, 3, 5
Згідно розкладу		Практичне заняття, аудиторне, ZOOM, MOODLE 2 год	1. Проаналізувати основні принципи поведінки ведучого (есе 500 слів).
Згідно розкладу	<u>Тема 4: Вплив особливостей ко- тренерства на ефективність СПТ.</u> 4.1. Особливості ко- тренерства. 4.2. Оцінка ефективності СПТ.	Лекція, аудиторна, ZOOM, MOODLE 2 год	Опрацювання літератури: основна 1,2,3,4,5 додаткова 1,3, 5
Згідно розкладу		Практичне заняття, аудиторне, ZOOM, MOODLE 2 год	1. Розкрити переваги парної роботи.
Згідно розкладу	<u>Тема 5: Особливості психологічної роботи в Т-групах, гештальт-групах, психодрамі.</u> 5.1. Т-групи. 5.2. Гештальт-групи. 5.3. Психодрама.	Лекція, аудиторна, ZOOM, MOODLE 2 год	Опрацювання літератури: основна 1,2,3,4,5 додаткова 1, 3, 5
Згідно розкладу		Практичне заняття, аудиторне, ZOOM, MOODLE 2 год	1. Інкаутер-група: - розкрити особливості групової роботи; - підготувати 2-3 практичні вправи з описанням мети та методики.
Згідно розкладу	<u>Тема 6: Особливості психологічної роботи в групах тілесної терапії, арт-терапії, трансактного аналізу.</u> 6.1. Групи тілесної терапії. 6.2. Групи арт-терапії. 6.3. Групи трансактного аналізу.	Лекція, аудиторна, ZOOM, MOODLE 6 год	Опрацювання літератури: основна 1,2,3,4,5 додаткова 1,2,3,4,5
Згідно розкладу		Практичне заняття, аудиторне, ZOOM, MOODLE 6 год	1. Підготувати 1-2 практичні вправи з описанням мети та методики до кожної з розглянутих груп.

Вивчення дисципліни передбачає виконання двох аудиторних контрольних (модульних) робіт та підсумкової контрольної роботи.

Вивчення дисципліни передбачає виконання індивідуального завдання. Кожен здобувач вищої освіти виконує наступне завдання:

Скласти, керуючись правилами та принципами побудови, власну тренінгову програму спрямовану на

формування, розвиток або корекцію певної сторони особистості, самосвідомості, поведінки.
Захист індивідуальних робіт проходитиме на фінальному занятті.

E. BASIC LITERATURE (OBLIGATORY TEXTBOOKS) / ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА (ОБОВ'ЯЗКОВІ ПІДРУЧНИКИ)

1. Афанасьєва Н.Є., Перелигіна Л.А. Теоретико-методологічні основи соціально-психологічного тренінгу / Харків: НУЦЗУ, 2015. – 251 с.
2. Кравцова А.К. Социально-психологический тренинг эмоционального интеллекта лидера организации: Практикум по дисциплине психология лидерства для студентов магистерской программы факультета психологии, специальности «Психология». -Саратов:Изд-во Саратов. Ун-та, 2014.-54с.
3. Мілютіна К.Л. Теорія та практика психологічного тренінгу: Навч.посіб.- К.:МАУП, 2004.-192с.:іл. – Бібліогр.:с.180.
4. Петровская Л.А. Теоретические и методические вопросы социально-психологического тренинга. – М., 1982.
5. Реньш М.А., Садовникова Н.О., Лопес Е.Г. Социально-психологический тренинг: Практикум. Екатеринбург: Изд-во ГОУ ВПО «Рос. гос. проф.-пед. ун-т», 2007. 190 с.

F. COMPLEMENTARY LITERATURE / ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Каппони В., Новак Т. Сам себе психолог. – СПб.: Питер Пресс, 1994.
2. Лебедева Л.Д. Практика арт-терапии: подходы, диагностика, система занятий. - СПб.: Речь, 2003. - 256 с. Серия – психологический практикум / [Электронный ресурс], режим доступа: https://lib100.com/art_therapy/practice_art_therapy/html/
3. Игры – обучение, тренинг, досуг / Под. ред. В.В.Петрушинского // В 7 книгах. Книга 6. На пути к совершенству. Книга 7. Искусство экспромта. – М., 1995.
4. Малкина-Пых И. Техники транзактного анализа и психосинтеза / [Электронный ресурс], режим доступа: <https://www.litmir.me/br/?b=134341&p=1>
5. Гаек П. Упражнения по психотерапии / П. Гаек, Э. Балакарж. – М. : МГУ, 1987. – 154 с.

G. THE MOST IMPORTANT PUBLICATIONS OF THE AUTHOR(S) CONCERNING PROPOSED CLASSES / ОСНОВНІ ПУБЛІКАЦІЇ АВТОРА, ЩО ПОВ'ЯЗАНІ З ТЕМАТИКОЮ ЗАПЛАНОВАНИХ ЗАНЬ

- 14.04.2018-13.05.2018 Курси підвищення кваліфікації за програмою «Методи психодрами та арт-терапії в консультуванні» (Свідоцтво 12СС/021452 від 13.05.2018)
30.10.2019 Курс «Психологія стресу та способи боротьби з ним» (сертифікат Київського університету імені Бориса Грінченка через платформу Prometheus)

H. PREREQUISITE AND POSTREQUISITE / ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ

Дисципліни, які є необхідними передумовами для вивчення зазначеного курсу: загальна психологія, практикум з загальної психології, вікова психологія, диференційна психологія.

I. SCOPE AND TYPE / КІЛЬКІСТЬ ВІДВЕДЕНИХ ГОДИН ТА ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЬ

	Денна	Заочна
Лекції	18	6
Практичні (лабораторні)	18	6
Самостійна робота студента (СРС)	72	96
Індивідуально-консультативна робота (ІКР)	12	12
Курсова робота	-	-

J. CURRENT AND FINAL EVALUATION / ПОТОЧНЕ ТА ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

	Денна	Заочна
Поточний контроль, в т.ч.:	50	50
оцінювання під час аудиторних занять	25	25
виконання та захист індивідуальної роботи	10	10
виконання і захист завдань самостійної роботи	10	10
науково-дослідницька робота (за наявності сертифіката)	5	5

Підсумковий контроль (залік)	50	50
Разом	100	100

Шкала балів	Оцінка за 4-бальною шкалою	Шкала ECTS
90 – 100	Відмінно	A
80 – 89	Добре	B
70 – 79		C
66 – 69		D
60 – 65	Задовільно	E
21 – 59	незадовільно з можливістю повторного складання екзамену (заліку)	FX
0 – 20	незадовільно з можливістю вивчення дисципліни за індивідуальним графіком у формі додаткової індивідуально-консультативної роботи	F

K. CODE OF CONDUCT OF THE COURSE / КОДЕКС ПОВЕДІНКИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ КУРСУ

Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є виконання наступних обов'язків:

- ❖ не запізнюватися на заняття;
- ❖ не пропускати заняття (як лекційні, так і практичні), в разі хвороби мати довідку або її ксерокопію;
- ❖ самостійно опрацьовувати весь лекційний матеріал та ресурси для самостійної роботи;
- ❖ при підготовці есе, есе-рефлексії на статтю, що запропонована вам для читання (див. семестровий план), оцінюється якість та оригінальність наведених вами аргументів. Есе повинно бути надіслано до 16:00 у попередній день перед семінаром. Усі повинні обов'язково підготувати есе, а його відсутність з будь-яких причин не може бути виправданням.
- ❖ конструктивно підтримувати зворотній зв'язок з викладачем на всіх етапах проходження курсу (особливо під час виконання індивідуальних проєктів/курсів проєкту);
- ❖ своєчасно і самостійно виконувати всі передбачені програмою лабораторні та практичні завдання;
- ❖ брати очну участь у контрольних заходах;

будь-яке відтворення результатів чужої праці (виключаючи практичну роботу над командним проєктом), в тому числі використання завантажених з Інтернету матеріалів, як власних результатів, кваліфікується, як порушення норм і правил академічної доброчесності, та передбачає притягнення до відповідальності у порядку, визначеному чинним законодавством.

L. METHODS OF CONDUCTING / МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для формувань компетентностей застосовуються такі методи навчання:

вербальні/словесні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда);

наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);

практичні (різні види практичних завдань, вирішення кейсів, виконання графічних робіт, проведення експерименту, практики);

пояснювально-ілюстративний, який передбачає пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами;

метод проблемного викладу;

➤ *дослідницький*.

M. TOOLS, EQUIPMENT AND SOFTWARE / ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

мультимедійний клас з ПК, цифровий проєктор

[Zoom](#) – хмарна платформа для відео і аудіо конференцій та вебінарів

ZELIS - система призначена для тестування знань студентів в двох режимах: автоматизований контроль знань та тестування по бланкам.

N. STUDENT RESOURCES, MOOC PLATFORMS / ЦИФРОВІ РЕСУРСИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТА ВІДКРИТІ ДИСТАНЦІЙНІ ОНЛАЙН КУРСИ

Студентам пропонується доступ до навчальних матеріалів дисципліни - moodle.kneu.dp.ua:

[Coursera](#) – безкоштовні онлайн-курси з різних дисциплін, у разі успішного закінчення яких користувач отримує сертифікат про проходження курсу.

[EdX](#) – онлайн-курси від закладів вищої освіти.

[Prometheus](#) – український громадський проєкт масових відкритих онлайн-курсів.

O. FEEDBACK/ ЗВОРОТНІЙ ЗВ'ЯЗОК

Електронні листи є найкращим способом зв'язатися з керівником курсу, і, будь ласка, додайте шифр групи в темі листа. Якщо ви надішлете мені електронне повідомлення, надайте мені, принаймні, 24 години, щоб відповісти. Якщо ви не отримуєте відповідь, відправте листа повторно.

P. ACADEMIC HONESTY/ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Державний університет економіки і технологій очікує від студентів розуміння та підтримання високих стандартів академічної чесності. Приклади академічної не доброчесності включають такі: плагіат, зловживання інформацією із застарілих джерел мережі. Очікується, що вся робота, виконана відповідно до вимог курсу, є власною роботою студента. Під час підготовки роботи, яка відповідає вимогам курсу, студенти повинні відрізнити власні ідеї від інформації, отриманої з інших джерел. Без попереднього письмового схвалення викладачем, студенти можуть не подавати один і той же звіт двічі.

Положення про академічну доброчесність у Державному університеті економіки і технологій:

https://www.duet.edu.ua/uploads/normbase/243/pol_AD.pdf

Стаття 42. Академічна доброчесність ЗАКОН УКРАЇНИ Про освіту

(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380)<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

APPROVED / ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням кафедри Соціально-гуманітарних наук Державного університету економіки і технологій - протокол № 1 від 02.09. 2022 року

Укладачі

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Кафедрою Соціально-гуманітарних наук
Протокол № 1 від 02 вересня 2022 року
Завідувач кафедри

Науково-методичною радою Державного університету
економіки і технологій
Протокол № 1 від 20 вересня 2022 року
Голова науково-методичної ради

Оксана КУЗЬМИЧ
Віктор КОРЖЕНІВСЬКИЙ

Валентина ШАЙКАН

Валентин ОРЛОВ